

fremdraget det samme Punkt — blot gjøre opmærksom paa, at den ærede Kultusminister erklærede, at for 13 Aar siden havde dette Thing negtet et Forslag herom Overgang til 2den Behandling. Men for 13 Aar siden forelaa denne Sag ikke her; da forelaa der — og det er derfor vel en Forvejling fra hans Side — et Forslag om Menighedsraads Indførelse. (En Stemme: Det er ligegyldigt!) Nei, det er ikke ligegyldigt, at Beflydninger af den Art komme til at hvile paa Thinget, naar de ikke ere rigtige. Den ærede Finantsminister sagde idag, at dette Thing havde i 1857 ikke ladet Kirkeradsloven komme til Behandling, inden Samlingen blev sluttet. Der vil jeg gjøre opmærksom paa, at Sagen først kom herind den 3die December, og Thinget blev hjemsendt den 22de December, og det var jo Regjeringen, der hjemsendte det. Bestaffenheden af Lovforslaget fik man at se Aaret efter, da det blev indbragt privat af 2 Medlemmer. Den Gang blev Sagen negtet Overgang til 2den Behandling — det er ganske rigtigt — men der var da ogsaa Grund dertil, idet det endogaa fra Formandens Side maatte anerkjendes, at Forslaget ikke kunde blive til Lov uden at foretage en Grundlovsforandring. Deri kunde der altsaa for mange Medlemmer være Grund nok til at stemme mod Overgangen til 2den Behandling. Det var kun for at afbevise, at Skylden skulde ligge hos Folkethinget, at jeg har villet fremkomme med denne Udtalelse.

Jeg skal endnu omtale en Uttring af det ærede Medlem for Holbæk Amts 1ste Valgkreds (N. Hansen) angaaende Oberst Tschernings Stilling lige overfor Grundlovsforandringen og det Skridt, han gjorde i den Anledning. Det ærede Medlem har anført urigtige Kjendsgjeninger, og jeg skal blot bede ham om at se efter, hvorledes det hænger sammen. Han sagde, at Grundlovsforandringen var endelig afgjort ved Samstemning mellem de to Thing og Regjeringen, inden Grundtvigs og Tschernings Henvendelse til Kongen skete; men den endelige Afstemning fandt netop først Sted efter denne Henvendelse. Jeg finder mig foranlediget til at udtale dette, da Oberst Tscherning ikke er tilstede, og da han selv har udtalt som sin Betragtning, at Kongen maa antages at ville regjere i Overensstemmelse med sit Folk, altsaa at ville være en parlamentarisk Konge. Svad jeg ellers havde at sige, er for en stor Del blevet udtalt fra anden Side, og jeg skal derfor ikke gjentage det. Jeg vil kun sige, at dersom jeg troede, at der kunde komme noget som helst Nyttigt ud af en Forhandling mellem en Regjering, der negter, at dette Thing er et Udtryk for Folket, og dette Thing selv, saa skulde jeg endda finde mig deri; men jeg er overbevist om, at det aldrig vil kunne blive Tilfældet. Naar man ikke kan blive enig om, at der skal tages noget Hensyn til den Del af Repræsentationen, som er valgt af det hele

Folk, saavel af de Lavere som de høiere Staaende, saa kan der ikke komme noget lykkeligt Lovgivningsværk istand, og da er det unyttigt at fortsætte, og da er man nødt til at slutte sig til dem, der ville have en Løsning af det Stridsspørgsmaal, om det er de Begunstigedes Thing eller dette Thing, som der især skal tages Hensyn til ved Statens Styrelse. Det er selvfølgelig dette, der har bevæget mig til at slutte mig til de 53's Forslag.

M. Pedersen: Jeg havde Lyft til, forinden denne Forhandling sluttes, at rette blot dette Spørgsmaal til de Herrer fra den anden Side, om de med Haanden paa Hjertet ville svare Ja til, at de vilde stille sig, som de gjøre, dersom de vare et Flertal i Stedet for, at de nu ere et Mindretal, og dersom en Regjering overfor Reformer, som de ønskede gennemførte, stillede sig saaledes, som Regjeringen har gjort overfor det Flertal, som jeg tilhører, og stillede sig ubetinget paa Landstingets Side. Dette Spørgsmaal ønskede jeg gjerne besvaret.

N. Hansen: Det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) mente, at jeg havde gjort mig skyldig i en Urigtighed, idet de to nævnte Mænds Henvendelse til Kongen skulde være sket, forinden den endelige Afstemning over Grundloven havde fundet Sted. Selv om dette nu var Tilfældet, hvad jeg i dette Dieblik hverken vil bestride eller indrømme, saa vil jeg dog hævde, at det forandrer ikke det Allernærmeste i det, jeg har gjort gjældende, thi Sagen var saaledes uddebatteret, at det, endogaa før Forhandlingen begyndte, var vittetligt for Enhver, hvem der vilde stemme for og hvem der vilde stemme imod Grundloven af 1866, saa at det altsaa, dengang Henvendelsen til Kongen skete, maa have staaet klart og tydeligt for de to Mænd, hvorledes Udfaldet vilde blive. — Jeg bad om Ordet for at berigtige en urigtig Fremstilling af det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg). Da nemlig ingen af de Paagjældende, til hvem han sigtede, er tilstede og kan berigtige det, tror jeg, at jeg skylder at gjøre det. Det ærede Medlem udtalte, at under Grundlovskampen havde man truet med Indblanding fra Ulandets Side, medens Udenrigsministeren, efter at Bedtagelsen var sket, erklærede, at der ikke forelaa nogen saadan Trusel. Jeg vil da gjøre opmærksom paa, at denne Erklæring fra den daværende høitærede Conseilsprædent og Udenrigsminister fremkom under Sagens Behandling i den sidste ekstraordinære Rigsdagsamling og fremkom efter en Opfordring af mig under 1ste Behandling i sidste Samling, og den fremkom efter en udtrykkelig Opfordring af mig der idet jeg opfordrede Ministeren til at give Svar, herpaa erklærede, at jeg ikke engang ønskede et Svar strax, og derfor havde jeg stillet mit Spørgs-